

Absztraktfüzet

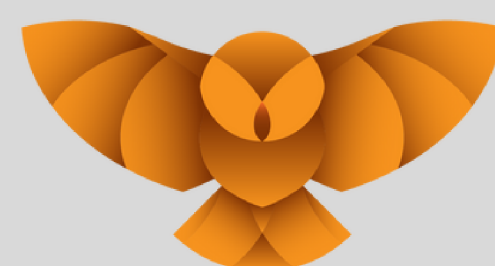
2024. 03. 13-14.

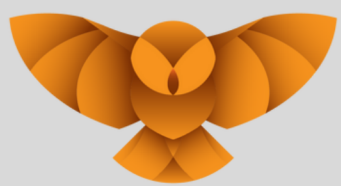
II. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK HÖK Tudományos Bizottság

1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácssterem

ELTE BTK

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 13. szerda

1. szekció: A magyar történelem századai 10:00-11:00

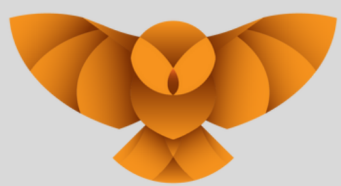
10:00-10:20 Kiss-Komjáthy Andor: A Gutkeled nemzetség Sárvármonostori ága: A kezdetektől 1277-ig

A Sárvármonostori ág legelső ismert képviselője Pelbárt, aki 1216-ban tűnik fel először a forrásokban. Rokonai 1277-ig öt alkalommal viselték a szlavón báni méltóságot, emellett számos egyéb udvari méltóságot és ispáni tisztséget is betöltöttek ezen szűk időintervallumban. Ebből kifolyólag a sárvármonostoriak többször képezték történeti kutatások tárgyát, Karácsonyi János és Engel Pál részletesen foglalkoztak az ág genealógiájával, Eckhart Ferenc és Wertner Mór pedig a politikatörténetével. Ugyanakkor elmondható, hogy a vonatkozó szakirodalom sok szempontból elavult, illetve nem használja fel a rendelkezésre álló forrásanyag teljességét. Így célszerű az elsősorban okleveles források legteljesebb bevonásával, új kérdésfelvetések mentén megvizsgálni az ág tagjainak tevékenységét. Kutatásom során a Sárvármonostori ágat 1216-tól a Gutkeled politikai és nemzetségi viszonyaiban létrejött első nagy változásig, az oligarcha Gutkeled nembeli Joachim 1277-ben bekövetkezett haláláig vizsgáltam.

Előadásomban a következő kérdésekre keresem a választ: Milyen volt a sárvármonostoriak viszonya a korabeli politikai elit többi tagjával? Pontosan hol helyezkedtek el az ág tagjainak birtokai? Hogyan alakult a nemzetség politikai befolyása és szerepe a vizsgált időszakban?

10:20-10:40 Szmodis Borbála: Házasságok Szomódon az anyakönyvek tükrében (1787-1895)

Szomód egy kis község a Gerecse lábánál, amely a tatai és gesztesi Esterházy-uradalom részét képezte. Német nemzetiségűeket Esterházy József telepített a községbe Baden-Württembergből a már ott élő, alapvetően református közösség mellé. A két felekezet megmaradt és megélt egymás mellett, együttes jelenlétük pedig különleges vizsgálati lehetőségeket teremt. Forrásaim elsősorban a házassági anyakönyvek, ezek segítségével szeretnék két kérdést körbejárni. Egyrészt a házassági szezonaritást szeretném megvizsgálni, hogy hogyan alkalmazkodtak az esküvők az egyházi, illetve a mezőgazdasági év ritmusához, másrészt pedig azt, hogy milyen életkorban voltak a menyasszonyok és vőlegények az első házasságkötéskor. Mindkét kérdés esetében a felekezetek közötti hasonlóságokat és különbségeket, illetve ezek lehetséges okait szeretném megvizsgálni. Történt-e változás, esetleg egymáshoz hasonulás az együttélés ideje alatt? Mindezt az 1787-től (attól az időponttól, amikortól már a katolikus és a református anyakönyveket is egyaránt vezetni kezdték) 1895-ig (a polgári anyakönyvezés bevezetéséig) terjedő időszakban vizsgálom.

II. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 13. szerda

1. szekció: A magyar történelem századai 10:00-11:00

10:40-11:00 Weidl T. Márk: Variációk II. Lajos halálára

A magyar történelem egyik legizgalmasabb és kétségkívül sorsfordító, máig ható eseménye volt az 1526-os mohácsi csatavesztés. A csata menetét már többé-kevésbé ismerjük, azonban még sok a feltáratlan részlet és a nyitott kérdés a témában. Az egyik ilyen bizonytalan, ám mégis kulcsfontosságú tényező a magyar uralkodó, II. Lajos halála és annak körülményei. A széles körben elfogadott nézet szerint a Csele-patakba fulladhatott az ifjú király. De vajon tényleg így volt? Ha igen, mi vezetett idáig? Hogy volt ez lehetséges? Ha mégsem így történt, akkor milyen egyéb forgatókönyvek valósulhattak meg menekülés közben? Milyen népszerű, ám korlátozottan bizonyítható elméletek születtek a témában? Hogy nézhetett ki a gyakorlatban egy korabeli harci viselet, és az abban való mozgás? Miképp helyezkedtek el a csapattestek a harcmezőn, és vajon ez hogy befolyásolta a végkifejletet? A csatát bemutató források fontos részét képezik az események rekonstrukciójának, azonban ezeket összevetve sem kapunk mindig megnyugtató és egybehangzó választ a kérdéseinkre.

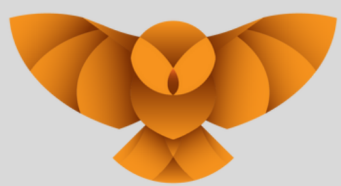
11:00-11:30 Vita-, kávészünet

2. szekció: Változó művészetfelfogások 11:30-12:30

11:30-11:50 Dávid Rebeka: Éneklő Ifjúság – egy név, egy mozgalom?

Az első Éneklő Ifjúság 1934-től indult országos ifjúsági kórustalálkozó-sorozatként, és a második világháború végéig rendszeres volt. Főszervezője Bárdos Lajos. Célja a zenei műveltség terjesztése, kiemelten is a magyar népdal és a magyar gyermekkori művek széleskörű ismertsége. A világháború után, bár maga az elnevezés nem tűnik el, a műkedvelő zeneélet teljes átalakítása az egypártrendszer alatt a régi formában működését ellehetetleníti. 1970-ben azonban ugyanezen név alatt, ugyanúgy Bárdos Lajos fővédnökségével új mozgalom indul. A fő különbség, hogy ez alkalommal kórusverseny-szerűen, az addigra már bevett gyakorlatnak számító kórusminősítési rendszerhez hasonlatosan. Mi lehet ennek az oka, és mik lehetnek a következményei? Az Éneklő Ifjúság ezen „újabb kiadása” sikeresnek bizonyult: a rendszerváltást is túlélte, ma is tartanak hangversenyeket ezen név alatt.

E helyel-közzel kilencvenéves mozgalom vizsgálatánál a fő szempontjaim a politikai környezet, illetve a zeneélet és a zene hétköznapi kultúrában elfoglalt helyzete. Mindkettő hatalmas változásokon megy keresztül a század során. Arra keresem a választ, hogy mi tehette mégis ilyen hosszú távon életképes az „éneklő ifjúság” eszméjét, gondolatát.

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK

1088 Budapest, Múzeum krt 4/A

Kari Tanácsterem

március 13. szerda

2. szekció: Változó művészetfelfogások 11:30-12:30

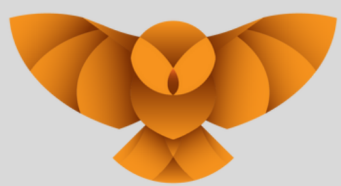
11:50-12:10 Morafková Laura: Mesterséges intelligencia művészetekre gyakorolt hatása

A retrospektív szemlélődésnek köszönhetően levonhatunk következtetéseket arra tekintve, hogyan fog reagálni a kreatív ipar a fejlesztésekre, valamint szemrevételezhetjük milyen hatással lesz a mesterséges intelligencia a művészetekre, ezen belül is a vizuális kultúrára. Az alkotó egyének a környezetükre érzékenyebb embertársaink, ezért a művészetük túlmutat önmagán, reflektál a világ változásaira. Egyrészt ennek is köszönhető, hogy a művészetek kiváló lehetőséget nyújtanak arra is, hogy rajtuk keresztül az MI (mesterséges intelligencia) emberekre gyakorolt globális hatására is tegyünk egy rövid kitekintést. Úgy gondolom napjaink felgyorsult világában fontos, hogy néha megálljunk és szemügyre vegyünk mi is vesz körül minket, merre haladnak a fejlesztések és ez hogyan befolyásolja majd az életünket.

12:10-12:30 Kovács Fanni: A becketti színház posztdramatikus vonásai

Míg tantermi keretek között Samuel Beckett nevét legtöbbször az abszurd színházhoz kötik, addig a kritika a korai posztdramatikus színház egyik kardinális, egyben a következő generációk szerzőit instruáló és inspiráló alkotójaként tartja számon, azonban, leszögezendő, hogy utóbbira a mai napig kisebb hangsúly esik. Ennek fényében, jelen munka alapfeltevése nem lehet abszolút pionír, ellenben témája mégis, egy a recepció által figyelmen kívül hagyott rést kíván bezárni, azaz Beckett e célra válogatott, korlátozott számú műveinek komparatistikai elemzésén keresztül kívánja bemutatni azokat az ismertető jegyeket, amelyek teret engednek arra, hogy Beckett kései műveit posztdramatikusként kanonizáljuk.

Hans-Ties Lehmann Postdramatisches Theater (1999) című (magyarul: Posztdramatikus Színház, 2009) alapvető értekezésében az abszurd és posztdramatikus színház közti különbséget részben arra vezeti le, hogy az abszurd tapasztalata mögött egyfajta egzisztenciális kiüresedés, a teleologikus cselekedetek felfüggesztése húzódik. E felvetéssel szemben Beckett kései, radikálisan minimalisztikus, lecsupaszított, szélsőségesen experimentális darabjaiban már nem ez a fajta az egzisztenciális kiüresedés kerül előtérbe, hanem az a kísérletező kedv, amelyet a posztdramatikus is magáénak tud. Ezeknél a daraboknál a lineáris időbeliség megbomlik; a szöveg monologikus, azonban nem a közvetített tartalomra, hanem a hangáradat zeneiségére, ritmikájára esik a hangsúly, vagy épp annak teljes hiányára. A színpadi látvány korlátozott: a kellékek és berendezés elhagyása mellett a szín teljes vagy részleges sötétségbe burkolása tereli a figyelmet a megvilágított részek, részletek felé. A „cselekményt”, a színpadi játékot megkomponáltság jellemzi, melynek szerves részét képzik a hangeffektusok, a szó mellett a szünet és a csend nyer központi szerepet.

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 13. szerda

12:30-13:30 Vita-, ebédszünet

3. szekció: Nyelvpolitika és szövegértés 13:30-14:30

13:30-13:50 Gerák Zsófia: Különböző gondolkodási műveleteket igénylő szövegértési feladatok megoldási folyamatának elemzése szemmozgáskövető és hangelemzés segítségével

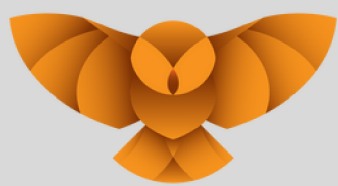
Az előadás célja a 10-14 éves korosztály szövegfeldolgozási stratégiáinak bemutatása és azok alkalmazási sorrendjének, illetve hatékonyságának ismertetése. A vizsgálat során a résztvevő tanulók szövegrészletek elolvasása után különböző gondolkodási műveleteket igénylő kérdésekre adnak választ hangosan. Az olvasás közben szemmozgáskövető eszköz használata segítette az adatok gyűjtését, a hangos válaszok pedig hangrögzítő segítségével kerültek rögzítésre. Az előadás során a szemmozgáskövető segítségével a szövegben való információkeresés sorrendje és időigénye, a hangos válaszok anyagának elemzése segítségével pedig a szünettartások, artikulációs- és beszédtempó is bemutatásra kerül. Az adatokat összevetve megismerhetők a felső tagozatos tanulók szövegfeldolgozási stratégiái. A bemutatott adatok elősegíthetik az olvasási stratégiák és azok hatékonyságának meghatározását.

13:50-14:10 Pintér Lilla: A palóc nyelvjárás tükrében

A következő hipotézist állítottam fel: a középső tömb szívében található „védett” helyzetben lévő Gömörpéterfala sokkal több palóc sajátosságot őrzött meg, mint a Vág és a Garam között elhelyezkedő Kürt, mely ráadásul átmenetet képez a dunántúli és a palóc jellegű nyelvjárások között.

A palóc nyelvjárás az egyik legtagoltabb nyelvjárási régiónk, amiből az következik, hogy valószínűsíthető, hogy itt van a legtöbb különbség a palócság egyes vidékei között. Így megtapaszthatóak voltak ezek Kürt és Gömörpéterfala között, de egyidejűleg fellelhetők voltak hasonlóságok is, amit úgy gondolom, hogy leginkább a szavak végének a nem kiejtésében fedezhettünk fel. Mind a két helyen a saját nyelvjárási attitűdjét védő és a következő generáció számára nyelvét büszkén továbbadó magatartást láthattunk.

A kutatás azért aktuális és fontos, mert a szlovákiai magyarság területe gazdaságilag is leépülő állapotban van, valamint a diszkriminatív nyelvpolitikai intézkedések hatására az emberek nem érzik biztonságba magukat. Ezek a tényezők magukban hordozzák az azonosságtudat gyengülését is, hiszen a magyarok jobb megélhetés reményében külföldön keresnek munkát és így a falvakban egyre több a szlovák és a roma lakosság.

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 13. szerda

3. szekció: Nyelvpolitika és szövegértés 13:30-14:30

14:10-14:30 Zahorán Sára: A Gakusei és a Kyoiku Chokugo szerepe a japán modernizációban

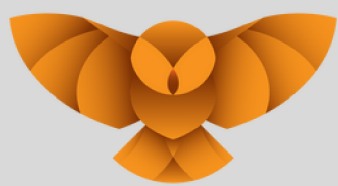
A 19. században, évszázados bezárkózását követően, szembesülve a világ fejleményeivel, úgy tűnt, hogy a japán vezető réteg is erre a következtetésre jutott. A modernizációval párhuzamosan a szakirodalmakban gyakran felbukkanó kifejezés még a nyugatiasodás. A „modernizáció” és a „nyugatiasodás” fogalmak azonban nem szinonímái egymásnak. A modernizáció olyan gazdasági, társadalmi intézmények létrehozásának folyamata, amelyek felruházzák az országot a gyorsan változó technológiához való alkalmazkodás képességével. A „nyugatiasodás” az a formája a modernizációnak, amikor „Nyugati” mintájú intézményeket létesítenek az országban ugyanazon okból. Ez a különbségtétel jelentős az előadásomban tárgyalt két japán oktatási dokumentum tekintetében. Előadásomban tehát arra a kérdésre igyekszem válaszolni, hogy hogyan tükrözte a Gakusei rendelet és a Kyoiku Chokugo Japánban a modernizációs törekvéseit az ország vezető rétegének a dokumentumok vizsgálatával, egyes a témához kapcsolódó szakirodalmak álláspontjának áttekintésével és a történelmi előzmények rövid ismertetésével.

14:30-15:00 Vita-, kávészünet

4. szekció: Teológia és társadalom 15:00-16:20

15:00-15:20 Besztercei Márk: Latinitas delectat - A VII. századi teológiai viták latin nyelvű forrásai

A VII. században lezajló teológiai – azon belül is főleg krisztológiai – viták kapcsán elsősorban a görög nyelvű forrásokat szokás emlegetni, például Hitvalló Szent Maximosz műveit, Szergiosz és Kürosz pátriárák levélváltását vagy éppen Jeruzsálemi Szóphroniosz zsinati levelét. Véleményem szerint azonban nemcsak ezeket a forrásokat érdemes vizsgálni, hanem bizony maradtak fent a korszakból latin nyelvű dokumentumok is, gondolhatunk például IV. János és I. Theodorus pápa egyes leveleire vagy akár a Liber Pontificalis című műre. Ezek mellett olyan forrásaink is vannak, amelyek egyszerre maradtak ránk latin és görög nyelven, a 649-es lateráni zsinat, valamint a 680/81-es III. konstantinápolyi zsinat aktái például ebbe a csoportba tartoznak. Utóbbiak azért is tarthatnak külön igényt a mélyebb vizsgálatra, mert kifejezetten jó alanyai lehetnek egy összehasonlító elemzésnek. Jelen előadás egyfajta bevezetést kíván adni a korszak latin nyelvű forrásainak világába azok rövid ismertetésével és a történeti kontextus felvázolásával.

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 13. szerda

4. szekció: Teológia és társadalom 15:00-16:20

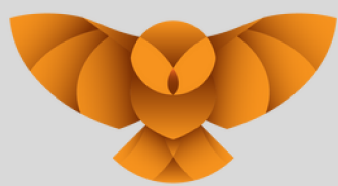
15:20-15:40 Szigeti Szonja: A Silla királyság társadalma: a csontrangrendszer

A csontrangrendszer, vagy másnéven golpumjedo (골품제도, 骨品制度) a koreai Silla királyság hierarchia rendszere volt, amely seonggolra (szent csont), jingolra (valódi csont), valamint hat fejrangra, ún. dupumra osztotta a társadalmat. Ez a szigorú, örökletes alapon működő rendszer egyaránt befolyásolta a politikai és a magánéletet is, és meghatározta, hogy a különböző társadalmi szintbe tartozók milyen pozíciót foglalhattak el a Silla királyság hivatalnoki rendszerében, illetve magánemberként milyen tulajdonokat birtokolhattak.

A csontrangrendszer eredete a mai napig kérdéses. Bevezetése Beopheung (514–540) király uralkodásának hetedik évéhez, 520-hoz köthető, aki azért hozta létre a rendszert, hogy megerősítse a sillai királyi család pozícióját a társadalomban. A rendszer élén a seonggol és a jingol rangok álltak, s szintenként különböző, szigorú szabályai ellehetetlenítették a rangok közötti átjárást. A csontrangrendszerre épült a Silla királyság hivatalnoki rendszere, a hwabaeknek nevezett döntéshozó intézménye, valamint az ifjakkból álló elit hwarang szervezet is. A csontrangrendszer bevezetésétől kezdve folyamatosan változott, azonban – mivel ragaszkodott szigorú szabályaihoz – összeomlott.

15:40-16:00 Gaal Bendegúz József: Aquinói Szent Tamás negatív teológiája

Hogyan nyerhetnek értelmet Istenről szóló pozitív kijelentéseink, ha a teremtett emberi értelem és nyelv természete szerint az érzékileg befogadható, összetett szubsztanciákat ismeri meg, azok kifejezésére alkalmas? Hiszen Isten nem egy dolog a többi közt, nem az Univerzum egy nagy hatalmú lénye, hanem minden létező örök actusban lévő alapja. Elsőre úgy tűnhet, csupán tagadásokkal közelíthetjük meg; Tamás azonban nem áll meg itt, és az analógia módszerének segítségével, az ekvivokáció és univokáció között húzódó szemantikai módszerrel egyszerre tartja meg Isten transzcendenciáját, világtól való elkülönülésének radikalitását, és a lehetőséget, hogy teremtményei pozitív módon, noha tökéletlenül és különböző aspektusokból, de képesek legyenek utalni lényegére. A tökéletességeket Isten nem mint minőségeket, hanem lényege szerint teljes egységben birtokolja, mint forrása és mintája minden létezőnek, amely azokkal csak általa rendelkezik; így teremtményeinek analógiájára részlegesen a földi élet alatt is képesek vagyunk fogalmat alkotni róla – állítja Tamás, ezzel nagyban meghatározva az utána következő évszázadok filozófiai-teológiai vitáit.

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeumkrt 4/A
Kari Tanácsterem

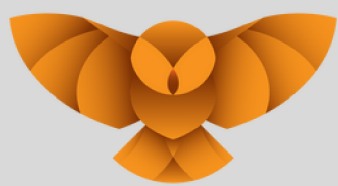
március 13. szerda

4. szekció: Teológia és társadalom 15:00-16:20

16:00-16:20 Hosszú Kristóf: Hogy látta a világot és benne magát egy német nemes a 19–20. század fordulóján? – A Deutsche Adelsgenossenschaft konzervatív radikalizmusa a Deutsches Adelsblatt tükrében

A német nemességkutatás számára a nemesség fennmaradásáért (erre utal a német „Obenbleiben” fogalom), egységesítéséért és egységes réteggként való fellépéséért folyó harc már Heinz Reif a vesztfáliai nemességről írt megalapozó munkája óta téma, amelynek kutatása azóta is jelentős fejlődésen ment keresztül Rudolf Braunnak és Daniel Menningnek köszönhetően. Ezek az újabb szerzők valamennyien egyetértenek abban, hogy a német nemesség érzékelve koruk egyre gyorsuló változásait, a vallásosság csökkenésétől a polgárosodáson át egészen a munkásság szerveződéséig mindenben saját feudális alapokon nyugvó hatalmuk ellenségét látták, s emiatt az egyre radikálisabb konzervativizmus felé fordultak. Ennek az ideológiának legmarkánsabb megjelenése a legnagyobb német nemeseket tömörítő egyesület, a Deutsche Adelsgenossenschaft lapjában, az 1883-tól megjelenő Deutsches Adelsblatt-ban fedezhető fel. A német nemesi radikalizmus kutatásában ez az egyik legnépszerűbb forrás, melyből látható, hogy az itt leginkább reprezentált „ostelbische” (porosz) nemesi társadalom saját korát valóban egy az egész társadalmat megrengető válságnak értelmezte, s ezért küzdött tradicionális vezető szerepének megőrzéséért. Ennek a nemesi küzdelemnek azonban az idők során változnia kellett, így felmerülhet a kérdés, hogy mennyire voltak kidolgozottak kezdetben a Deutsche Adelsblatt koncepciói a nemesség fennmaradásáról, s hogy alkalmazkodtak-e az idő elteltével körülöttük levő világ változásainak felerősödéséhez?

16:20-16:50 Vita és zárás

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 14. csütörtök

9:45-10:00 Megnyitó

5. szekció: Állati és természeti szimbolika 10:00-11:00

10:00-10:20 Tóth Judit: A madarak reprezentációinak összehasonlítása Mészöly Miklós műveiben és Bodor Ádám Verhovina madarai című írásában

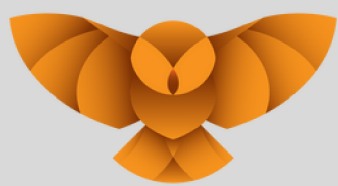
Mészöly Miklós és Bodor Ádám műveinek összehasonlításakor eddig marginális szerep jutott azon zoopoetikai szempontú értelmezéseknek, melyek elsősorban a madarak reprezentációival foglalkoznak a két életmű kapcsán. A zoopoétika olyan gondolkodási mód, mely az állatokat nem csupán metaforákként vagy tárgyakként, hanem a „reprezentáció ágenseiként” mutatja be, miközben megkérdőjelezi azt, hogy az emberi és az állati között éles határ húzható.

Az előadás célja bebizonyítani, hogy összefüggés tételezhető a művekben megjelenő madarábrázolások és az elnyomó társadalmi rendszerek között. Továbbá amellet érvelek, hogy a nőalakok madárként való ábrázolása szorosan összefügg a művekben megjelenő nők társadalmi helyzetével.

A kutatás zoopoetikai megközelítésből indul ki és a madarak reprezentációira reflektál a szerzők műveiben. Ezzel kapcsolatban ki fogok térni az elnyomó társadalmi rendszerek és a természet kapcsolatára. Előadásom végén az említett művekben megjelenő jövőképekre fogok utalni.

10:20-10:40 Maros Márk: Uralni az uralhatatlant – Biopolitika és biopoétika találkozása Mészöly Miklós kispróza műveiben

A biopolitikai elemzés mód a közelmúltbeli társadalomtudományi vizsgálódások meghatározó komponense. Ezzel párhuzamosan az esztétikai, művészetfilozófiai és irodalomelméleti kutatások területein egyre nagyobb számban bukkannak fel a biopoétikai megközelítések, elemzések. A hazai szakirodalmakban is egyre többször találkozni az ökokritika, a zoopoétika, az animal studies, a posztantropológia, a poszthumán és az antropocén elméleteivel. Fontos azonban kiemelni, hogy a két fő terminus alapvetően nem helyettesíthető egymással. Nem csupán azon okból kifolyólag, mert így társadalomelméleti fogalmakat próbálnánk felváltani esztétikai alakzatokkal, hanem mivel a biopolitikai és biopoétikai nézet és módszertan között adekvát differenciák figyelhetőek meg. Jelen előadásomban arra teszek kísérletet, hogy megmutassam, a fennálló ellentétek ellenére a két diszciplína szempontrendszerének együttes használata innovatív és jelentős kérdéskörök tárgyalásának lehetőségét biztosítja. Ennek alátámasztáshoz pedig Mészöly Miklós egyes kispróza műveit fogom elemezni a biopolitika és biopoétika terminológiarendszerének és módszertanának együttes alkalmazásával, kiemelt figyelmet fordítva Giorgio Agamben, Kári Driscoll és Eva Hoffmann teoretikai munkáira.

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 14. csütörtök

5. szekció: Állati és természeti szimbolika 10:00-11:00

10:40-11:00 Pomozi Anna: The Sea in Joyce's Trieste Poems

The discipline of blue humanities has been steadily growing in recent years. Of particular interest have been the literatures of coastal nations, Ireland among them, as testified by the publication of ever more scholarly articles in addition to such comprehensive works as Nicholas Allen's *Seatangled* or John Brannigan's *Archipelagic Modernism*.

An author whose oeuvre has already received considerable critical attention within the field is James Joyce. Still, research on him has been somewhat uneven: whereas his prose works set on Atlantic shores (*Dubliners*, *Stephen Hero*, *A Portrait of the Artist as a Young Man*, *Ulysses*, and *Finnegans Wake*) have been commented on extensively, his poetry, including the prose poem *Giacomo Joyce*, have seldom been studied closely.

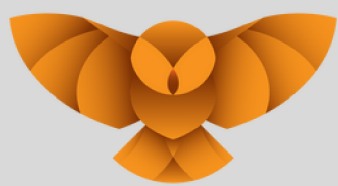
The present paper aims to fill a small part of this gap by analysing three lyrical pieces penned in Trieste around 1914-15 and published in *Pomes Penyeach* a decade later.

11:00-11:30 Vita-, kávészünet

6. szekció: Kommunikáció és politika 11:30-12:30

11:30-11:50 Cziráki Bálint: Szemfényvesztés vagy a felemelkedés útja: a tudásalapú gazdaságpolitika története Magyarországon 2000 és 2010 között

Michel Foucault úgy vélekedett, hogy a modern tudás a 18. század terméke és a hatalomgyakorlással egy fontos egyveleget alkot, hiszen az egyik generálja a másikat. Mások, mint például Joseph Schumpeter, a tudás és a humán tőke gazdasági fontosságát hangsúlyozták. Az ilyen és ehhez hasonló felismerések vezethették az Európai Uniót is, amikor az 1999-es Firenzei beharangozása után 2000-ben életre hívták a Lisszaboni Egyezményt, amely célként tűzte ki a tudásalapú gazdaságpolitika megteremtését és elterjesztését az Európai Unió tagállamai között. Ez egy olyan megközelítés volt, amelyet a csatlakozási folyamat közepén lévő kelet-európai országoknak is el kellett fogadni, így Magyarországnak is. Azonban fontos kérdésként merül fel, hogy ez a kijelölt út az újonnan csatlakozó tagállamok érdekét is szolgálta vagy csupán egy kötelező vállalásként jelent meg? Valamint milyen következményekkel járt egy ilyen volumenű gazdasági és politikai elhatározás az unió jövőjét illetően? Az előadásom során történeti szempontból, Magyarország empirikus vizsgálatán keresztül szeretném bemutatni és körbejárni a témát.

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 14. csütörtök

6. szekció: Kommunikáció és politika 11:30-12:30

11:50-12:10 Horváth Kata: Hogyan vigyázunk a kapuőrökre? - Magyar újságírók és az újságírói ellenálló képesség lehetőségei

Előadásomban a jelenséget öt magyar szerkesztőség esetén keresztül szeretném feltárni. Hipotézisem szerint a magyar újságírók ellenálló képességének megértéséhez elengedhetetlen megvizsgálni a magyar médiarendszer sajátosságát, a médiarendszer tulajdonosi és finanszírozási struktúrájának folyamatos változását, amely tovább erősíti a szakemberek mindennapi egzisztenciális bizonytalanságérzetét. Ennek feltárására öt magyar szerkesztőség - Átlátszó, 444.hu, Telex, Direkt36, Válasz Online - működését szeretném bemutatni az alapítókkal készített mélyinterjúk segítségével.

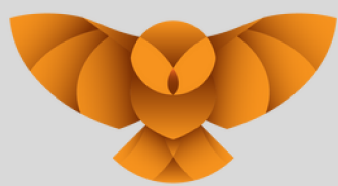
Ezek azok az online újságok, amelyek alapítói mindannyian politikai nyomásra hagyták ott korábbi szerkesztőségüket.

A kutatás hozzájárul a Magyarországon több mint egy évtizede kialakuló, nemzetközi szempontból is nagy érdeklődésre számot tartó média-ökoszisztéma megértéséhez, és közelebb viszi a magyar médiakutatást olyan fontos és releváns kérdések mélyebb megértéséhez, mint az újságírói önkorlátozás és autonómia, az öncenzúra, valamint a szerkesztőségek külső és belső függetlenségének védelme.

12:10-12:30 Roncsek Emma: Üzleti kommunikáció globális térben - kultúrák közti differencia és annak kezelése szervezetek belső kommunikációjában

A globalizáció egyik eredménye a nemzetközi vállalatok létrejötte és folyamatos térnyerése. Ezen multinacionális szervezetek alkalmazottjai különböző kulturális háttérrel rendelkeznek, amelyek komplikáltabbá teszik a szervezeten belüli kommunikációt. Előadásomban szó lesz a kulturális differenciákról, különböző munkamorálokról és a nemzetközi környezet hatásáról a munkavállalókra. Röviden kitérek a hierarchia rendszerek működésére is. Erin Meyer, *The Culture map. Breaking Through the Invisible Boundaries of Global Business* 2014-es könyvét fogom alapul venni.

12:30-13:00 Vita-, kávészünet

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeumkrt 4/A
Kari Tanácsterem

március 14. csütörtök

7. szekció: Női szerepek 13:00-14:20

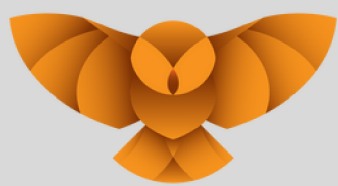
13:00-13:20 Neufeld Virág: Sofi Oksanen: Baby Jane és Robert Alderich: Mi történt Baby Jane-nel? című művek összehasonlítása a kapcsolatfüggőség és az értelmezési lehetőségek mentén

Sofi Oksanen 2005-ben megjelent Baby Jane című regényében a kapcsolatfüggőség, a nők közötti bántalmazó viszony, az elbeszélői bizonytalanság fontos szerepet játszik, és egyben befolyásolja a mű értelmezési lehetőségeit is. A regény egy pontján egy másik mű is említésre kerül, ami a fent említett témákat szintén tárgyalja, illetve az ezen alkotás ismerete más interpretációs lehetőséget is kínál a regény megértése és értelmezése szempontjából. Az 1962-ben, Robert Alderich rendezésében bemutatott Mi történt Baby Jane-nel? című film is felveti azokat a témákat, a nők közötti bántalmazó viszonyt, a kapcsolatfüggőséget, amik a regényben szintén bemutatásra kerülnek. A szakirodalmak is említést tesznek ezekről a kérdéskörökről, főbb vizsgálati szempont a kapcsolatfüggőség megnyilvánulásai az alkotásban. Tanulmányok számos szempontot ventek fel Baby Jane kilétével kapcsolatban, ugyanis a regényben és a filmben sok bizonytalanság övezi Baby Jane személyét.

Előadásomban azt szeretném bemutatni, hogy a kapcsolatfüggőség, a nők közötti bántalmazó viszony hogyan jelenik meg mind a két alkotásban.

13:20-13:40 Vojtek Lili: Ki lesz a jó feleség? Magyar és német leánynevelő regények a XX. században

Az XIX. század végén és XX. század elején nevelőnők, tanítónők gyakran írtak úrilányoknak szóló, nevelő célzatú könyveket. Tutsek Anna 1904-től 1914-ig szeleburdi Cilike életét követte lánykorától egészen nagymama koráig, Clara Nast német író Csöpíke sorozata pedig Gáspárné Dávid Margit fordításával Magyarországon is népszerű maradt. A magyar változat Budapestre helyezi a történetet és saját meséket ad hozzá, valamint a főhős Hummelchen/Csöpíke életkörülményeit is kissé „magyarosította”. A két regénysorozat összemérésével bemutatom, milyen elvárások voltak egy magyar és egy német fiatal lány számára a XX. század elején.

III. Trefort Hallgatói Konferencia

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt 4/A
Kari Tanácsterem

március 14. csütörtök

7. szekció: Női szerepek 13:00-14:20

13:40-14:00 Gyulai Katalin: Női életutak az Angolkisasszonyok Budapesti "Sancta Maria" Leánygimnáziumából

Angolkisasszonyok Budapesti „Sancta Maria” Leánygimnáziuma egy nagymúltú, női szerzetesrend által fenntartott, egyházi oktatási intézményként működött az 1770-es alapítástól egészen az 1948-as államosításig. Kutatásomban az iskola 1940-1948 között végzett tanulóinak pályakövetése során főként a mobilitás kérdését jártam körbe, ezzel együtt a középpontba helyezve azt, hogy a nők – legalábbis személy szerint ezek a nők – munkába állása valóban hétköznapiak számított-e a korszakban. A vizsgálat során három, mintavétellel kiválasztott osztályt vettem górcső alá. A kiválasztott osztályok végzős növendéklányait csoportokra osztottam, melynek segítségével megmutatkoztak a legjellemzőbb utak. A csoportok a következőképpen alakultak: felsőoktatásban tanulók, sportolók, művészek, tisztviselők és a hagyományos feleség és anya szerepben maradók. Az életpályák feltárása során mind a családi háttér, mind pedig az egykori tanulók későbbi hivatásának megtalálása fontos volt, hiszen ez képezte a mobilitásvizsgálat alapját.

14:00-14:20 Fetter Dóra Eszter: Bántalmazással kapcsolatos esetek érintettjeinek médiareprezentációja a magyar úszósportban

Mesterszakos szakdolgozatomhoz kapcsolódó kutatásomban azt vizsgálom esettanulmányokon keresztül, hogy milyen különbségek fedezhetők fel a médiamegjelenésben akkor, amikor egy férfi áll elő azzal, hogy bántalmazott, és milyen, amikor egy nő. Kutatási kérdéseim közé tartozik is, hogy az elmúlt években nyilvánosság elé álló érintett sportolók mennyire tudatosan kezelték a médiamegjelenésüket, a traumafeldolgozásban mennyire segítette őket a nyilvánosság – mennyire tudtak segítségükre lenni ebben újságírók, hogyan ábrázolták, kérdezték őket – egyáltalán mennyire vannak felkészülve a médiában dolgozó szakemberek arra, hogy egy ilyen súlyos témát etikusan tudjanak bemutatni, elősegítve ezzel a társadalmi előrelépést.

Három esetet vizsgállok, Szepesi Nikolett, Cseh László és Szilágyi Liliána ügyét, felölelve ezzel a 2013-tól 2022-ig tartó időszakot. A nemi erőszakkal kapcsolatos sztereotípiákat összefoglaló definíciót és a csoportosítást adaptálom, amikor az általam kiválasztott három esetet vizsgálom, és nem csak kifejezettem a nemi erőszakra koncentrálok, hanem bármilyen jellegű bántalmazásra, amiről hírt adott a sajtó ezekben az esetekben. A definícióban leírtaktól eltérek abban is, hogy nem csak női áldozatokat vizsgállok.

14:20-15:00 Vita, Trefort Hallgatói Konferencia zárása